

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z geografii w Gimnazjum

w Z. S. im. M. J. Piłsudskiego w Zamieniu

Magdalena Rolf-Murawska

PRZEDMIOT OCENY

Ocenianiu podlega:

- poprawność merytoryczna wypowiedzi ustnej lub pisemnej ucznia zgodna z ustaleniami wymagań edukacyjnych, przyjętych dla poszczególnych klas i poziomów
- samodzielność w rozwiązywaniu zadań i problemów
- kreatywność, twórczość ucznia w realizacji podjętych zadań
- aktywność ucznia podczas lekcji i na zajęciach pozalekcyjnych

NARZĘDZIA POMIARU A KRYTERIA OCENIANIA

Lp.	Narzędzia pomiaru	Narzędzia oceniania (kryteria)
1.	sprawdzian	kryterium procentowe
2.	kartkówka	kryterium procentowe
3.	odpowiedź ustna	kryterium opisowe
4.	praca domowa	kryterium opisowe
5.	praca w grupach	kryterium opisowe
6.	referat	kryterium opisowe
7.	inne formy	kryteria opisowe ustalane na bieżąco

SPOSOBY POWIADAMIANIA UCZNIĄ O TERMINACH KONTROLI WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI ORAZ O ZAKRESIE MATERIAŁU PRZEWIDZIANEGO DO KONTROLI

- **sprawdzian** (obejmujący duży zakres wiedzy i umiejętności) zostaje zapowiedziany co najmniej z tygodniowym wyprzedzeniem i poprzedzony lekcją powtórzeniową oraz wpisem do dziennika lekcyjnego
- **kartkówka lub bieżąca odpowiedź** (materiał trzech ostatnich lekcji) nie wymaga uprzedzenia uczniów oraz wpisu do dziennika lekcyjnego (traktujemy je jako sprawdzenie systematyczności pracy uczniów)
- **inne formy** – terminy i zakres materiału uzależnione są od ich stopnia trudności; nauczyciel ustala je w porozumieniu z uczniami

TERMINY SPRAWDZANIA PRAC I INFORMOWANIA UCZNIÓW O UZYSKANYCH OCENACH

- **sprawdziany** powinny być sprawdzone i oddane uczniom do wglądu w terminie do dwóch tygodni od daty wykonania, chyba że w tym okresie nie odbywają się zajęcia dydaktyczno – wychowawcze w szkole lub nauczyciel przebywa na zwolnieniu lekarskim
- **kartkówki** – powinny być sprawdzone, ocenione i oddane uczniom do wglądu w terminie jednego tygodnia od daty ich wykonania, chyba że nie jest to możliwe z przyczyn podanych powyżej
- **referaty** – powinny być sprawdzone, ocenione i oddane uczniom w terminie do dwóch tygodni od daty ich dostarczenia nauczycielowi (w takim przypadku uczniowie piszą wypracowania nie w zeszytach przedmiotowych, lecz na papierze znormalizowanym);
- **inne formy** – terminy ustala się na bieżąco w porozumieniu z uczniami stosowanie do trudności i czasochłonności wykonanego zadania.

ARCHIWIZACJA PRAC

Archiwizacji (przechowywaniu) do końca roku szkolnego, czyli 31 VIII podlegają: prace klasowe, sprawdziany, kartkówki i referaty. Po okresie archiwizacji wyżej wymienione prace zostają zniszczone.

SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA PRAC UCZNIOM, RODZICOM LUB PRAWNYM OPIEKUNOM

Uczeń ma prawo wglądu do sprawdzonej i ocenionej pracy własnej w obecności nauczyciela i uzyskania związanej motywacji (ustnej lub pisemnej) uzyskanej oceny.

Prawo wglądu do prac mają także rodzice (prawni opiekunowie) ucznia podczas zebrań z rodzicami lub indywidualnych spotkań z wychowawcą klasy, ale tylko w obecności nauczyciela geografii.

UTRWALANIE WIADOMOŚCI I UMIEJĘTNOŚCI

Utrwalenie wiadomości i umiejętności uczniów może przybrać jedną z następujących form:

- syntezy materiału według określonych problemów,
- pracy w grupach według przydzielonych zadań,
- konkursu,
- krzyżówek, quizów, rebusów,
- referatu uczniowskiego, odpowiedzi ustnej na ocenę,
- inną.

ZASADY POPRAWIANIA WYNIKÓW NIEKORZYSTNYCH

Uczeń ma prawo poprawiania wyników niekorzystnych z klasowych form kontroli wiadomości i umiejętności. Poprawianie ocen nie jest jednak obligatoryjne i zależy od decyzji ucznia.

W sytuacji poprawiania wyników niekorzystnych uczeń otrzymuje nowe zadania o identycznym stopniu trudności co poprzednie.

Termin poprawiania wyników niekorzystnych ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem; poprawa nie może jednak odbyć się później niż dwa tygodnie od daty oddania prac.

Każdą ocenę uzyskaną podczas poprawiania wyników niekorzystnych wpisuje się do dziennika.

Uczeń, który z powodu usprawiedliwionej nieobecności nie przystąpił do pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności (praca klasowa, sprawdzian) ma obowiązek do niej przystąpić na następnej lekcji (w przypadku nieobecności dłuższej niż jeden tydzień uczeń ustala z nauczycielem termin pisania pracy).

OCENA BIEŻĄCEJ AKTYWNOŚCI UCZNIÓW PODCZAS LEKCJI

Aktywność ucznia podczas lekcji podlega bieżącemu ocenianiu za pomocą znaku „+”, które nauczyciel wpisuje do dziennika lekcyjnego. Uczeń ma prawo skontrolować liczbę „plusów”. Każde zebrane trzy „plusy” zamieniane są na ocenę bardzo dobrą.

Szczególna aktywność ucznia podczas lekcji może zostać nagrodzona przez nauczyciela odpowiednią pozytywną oceną.

Pod pojęciem aktywności, ocenianej znakiem „+”, rozumie się także inne jej formy, np. pracę w grupach, wszelkie prace wykonane przez ucznia z własnej inicjatywy lub na prośbę nauczyciela, udział w konkursach etc.

ZASADY I FORMY WSPIERANIA UCZNIÓW, KTÓRZY MAJĄ TRUDNOŚCI W NAUCE

Wychodząc naprzeciw potrzebom ucznia wynikających z jego deficytu wiedzy i umiejętności, nauczyciel podejmuje działania wspierające.

W stosunku do uczniów, którzy osiągają słabe wyniki w nauce nauczyciel:

- stosuje na lekcji pracę na poziomach (praca w grupie z uczniami o podobnym poziomie uzdolnień, zadania łatwiejsze dla uczniów słabszych)
- umożliwia pracę inną techniką
- organizuje pomoc koleżeńską
- motywuje do pracy przez rozmowy z uczniem (konsultacje indywidualne) i jego rodzicami
- zachęca do uczęszczania na zajęcia wyrównawcze lub aktywności pozalekcyjnej, zlecając wykonanie przez ucznia dodatkowych prac np. pracy domowej, referatu lub pracy praktycznej dostosowanej do poziomu uzdolnień, zainteresowań i możliwości ucznia.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

- 1. Obowiązkiem każdego ucznia jest przygotowywanie się do lekcji.**
2. Uczeń ma prawo do nieprzygotowania się do lekcji z ważnych i uzasadnionych powodów, ale za każdym razem zgłasza ten fakt nauczycielowi tuż po zakończeniu czynności organizacyjno – porządkowych, takich jak sprawdzanie nieobecności i zapisanie tematu lekcji w dzienniku.
3. W ciągu semestru uczeń może raz zgłosić nieprzygotowanie do lekcji oznaczone w dzienniku jako „-”. Za nieprzygotowanie uważa się nieopanowanie przez ucznia materiału z trzech ostatnich lekcji oraz brak pracy domowej. Uczeń nie może zgłosić nieprzygotowania do lekcji na zajęciach, na których zostały zapowiedziane praca klasowa, sprawdzian lub wystawiana jest ocena końcowa.
4. Zapowiedziana przez nauczyciela, zgodnie z trybem: praca klasowa lub sprawdzian nie ulegają przekładaniu na inny termin. Nauczyciel zapisuje datę zapowiedzenia ww. form w dzienniku lekcyjnym.
5. W przypadku dłuższej (ponad siedmiodniowej) usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach lekcyjnych uczeń ma prawo do trzydniowego zwolnienia z ustnych i pisemnych form sprawdzania wiadomości i umiejętności w celu uzupełnienia zaległości.
6. Braki w zeszytach wynikłe z nieobecności ucznia w szkole oraz wszelkie zaległości wynikłe z tego powodu powinny być uzupełnione na bieżąco.
7. Jeżeli podczas pisemnej klasowej formy sprawdzania wiadomości i umiejętności uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta z pomocy innych uczniów, zeszytu lub innych materiałów), wówczas otrzymuje ocenę niedostateczną.
8. W przypadku posiadania przez ucznia opinii PPP nauczyciel zobowiązany jest dostosować wymagania edukacyjne lub metody pracy do zaleceń poradni i możliwości ucznia.
9. Uczeń uzyskuje ocenę semestralną / końcowo roczną ustaloną na podstawie średniej ważonej ocen cząstkowych, której przedziały zgodne są z WSO:
 - 0 – 1,50 – niedostateczny
 - 1,51 – 2,50 – dopuszczający
 - 2,51 – 3,50 – dostateczny
 - 3,51 – 4,50 – dobry
 - 4,51 – 5,50 – bardzo dobry
 - 5,51 – 6,00 – celujący
10. Wagi poszczególnych narzędzi pomiaru:
 - Sprawdzian – waga 3
 - Kartkówka, odpowiedź ustna – waga 2
 - Praca domowa, aktywność, inne – waga 1

KRYTERIA OCENY PRAC PISEMNYCH – PSO GEOGRAFIA **(kryterium procentowe)**

W pracach pisemnych wszystkim zadaniom przyporządkowana jest określona liczba punktów. Progi procentowe poszczególnych ocen są następujące:

Sprawdzian, kartkówka

0 – 29 %	niedostateczny
30 – 49 %	dopuszczający
50 – 74 %	dostateczny
75 – 89 %	dobry
90 – 100 %	bardzo dobry

* celujący – spełnione kryteria na bdb. plus dodatkowe pytanie na „6”

KRYTERIA OCENY ODPOWIEDZI USTNEJ – PSO GEOGRAFIA **(kryterium opisowe)**

Niedostateczny:

Odpowiedź nie spełnia wymagań podanych niżej kryteriów ocen pozytywnych;

Dopuszczający:

Odpowiedź zawiera niezbędną wiedzę i umiejętności konieczne z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu i nieodzowną w toku dalszego kształcenia. Podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej, jak i w sposobie prezentowania, uczeń zna jednak podstawowe fakty i zasadniczo udziela odpowiedzi na postawione pytania;

Dostateczny:

Uczeń zna najważniejsze fakty (wiedza podstawowa) i potrafi je zinterpretować, w wypowiedzi występują nieliczne błędy rzeczowe i językowe;

Dobry:

Odpowiedź zawiera większość wymaganych treści (wiadomości uzupełnione są o nieco trudniejszą wiedzę rozszerzającą), poprawna pod względem języka, dopuszczalne są jedynie nieliczne – drugorzędne z punktu widzenia tematu – błędy, uczeń nie wyczerpuje zagadnienia;

Bardzo dobry:

Wypowiedź wyczerpująca pod względem faktograficznym (wiedza podstawowa + wiedza rozszerzająca + wiedza dopełniająca), swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi, wyciągane są wnioski, występuje ocena całościowa, treść nie wykracza poza program;

Celujący:

Odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bdb, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści zaczerpnięte z literatury popularnonaukowej, zawiera własne oryginalne przemyślenia i oceny.

KRYTERIA OCENY REFERATU – PSO GEOGRAFIA **(kryterium opisowe)**

Przy ocenie referatu bierze się pod uwagę:

- merytoryczność treści
- poprawność językową
- konstrukcję pracy i jej szatę graficzną
- oryginalność i pomysłowość
- samodzielność i wykorzystanie różnych źródeł informacji
- sposób prezentacji (selekcję materiału rzeczowego, logiczne wiązanie faktów, dostrzeganie związków przyczynowo skutkowych, własne refleksje)

KRYTERIA OCENY PRACY DOMOWEJ – PSO GEOGRAFIA **(kryterium opisowe)**

Przy ocenie z pracy domowej bierze się pod uwagę:

- zrozumienie tematu
- stopień wyczerpania materiału
- poprawną polszczyznę - ortografia, styl
- wartość merytoryczną
- estetykę wykonania
- stopień zaangażowania i możliwości ucznia

KRYTERIA OCENY PRACY W GRUPIE – PSO GEOGRAFIA **(kryterium opisowe)**

Ocena współpracy w grupie wystawiana jest na podstawie obserwacji, którą nauczyciel przeprowadza w czasie wykonywania przez uczniów zadań zespołowych; w szczególności zwraca uwagę na:

- odpowiedzialność ucznia za wykonanie zadania powierzonego grupie
- odpowiedzialność ucznia za funkcjonowanie grupy
- odpowiedzialność ucznia za planowanie i organizację pracy grupy